

(Entered at the Post Office at New York, as second class matter.)

„UNIJA“
(Weekly)

The only Lithuanian
News paper published in
New York. It has a large
circulation in the United
States and Europe.

Rates of Advertising.
One inch once \$1 00
" " half yearly 6 00
" " yearly 10 00

All communications to be
addressed to:

M. TWAROWSKI
25 Allen St., New York.

UNIJA

„UNIJA“

Iszelni kožna Subata
kasztuoja ant metu \$2 0
" puses .. 1 25

AUROPOJE

kasztuoja ant metu \$1 00

APGARSINIMAI

kasztuoja ant metu \$10 00

pusės .. 6 00

už vieng siki 1 00

Grom tas praszome slust
ant v rd.

M. TWAROWSKI
25 Allen St., New York

New York, Subatoje 6 d. Grudniaus 1884 m.

N 6.

Ižduotojas ir Reditojas M. Twaraukas

M 1.

Lietuwininkai senoves ir szios gadines.

Jagiela (Jogelis, Jagaila) sunus Algirdžio dydys Lietuwas kunigajksztys dasygirdias ape Jadwigos Lanču karalajtes grožiba, iszsiunte paslus pas ja, idant tie prysyžuoretu jaj gieraj ir danesztu jam ar tykraj tajp ira. Kada paslaj sugrižia pas sawo kunigajkszti pasakie jogiej tajp gražios ir tajp mejlos ponios nemate kajp Jadwiga. Tada Jagiela ušidege miajle ir pastanawijo kanecznaž gant ja uš moteri, przyžadant kad ne tyktaj pats, bet ir wysa Lietuwa pryims wiera krykszczioniszka; ne gana to: przydežo lankam kad sawo wysus skarbus suwienuos su lanku skarbu, ir ižduos wysus i newala paimtus krykszczionys o asabliwaj lančus. Pasydabojo tokie roda lanku ponam nes mate kad per taj tuos wiena niaprietelu mažiau, ba Lietuwa ne siki supesze ir nuplesze lančus, tie patis ponaj puolesy prie Jadwigos kalbindamy kad prytotu ant to. Jadwiga isz pradziu nenorejo susywienuot su Lietuwa ir nenorejo girdet ape Jagiela, turedama kita sau milema (Wilhelma kunigajkszti Austrijos), bet girde dama tokius przydezinus Jagielos, pasyda we walej ponu. Kada taj diadasy Lanču. se, kunigajksztis Lietuwas u imtas buwo dydele wajna su križiokajs kurie ipuola ape Trakus ir Kauna dydelej pustaszijo ir diagino per trys dienas kas jem papuole. Po triju dienu kada Siergiela su Witaidu užeme jem uszapkali no Niamuno, Prusaj per zdroda paspejo pabegti. Wienok nenustodamy pasykersztawo lietuwininkam Zaellneris wadowas Prusu nenoredamas apsyajst lietuwininkam puolesy prie Andriejaus, Jagielos brolo idant tas pasykaltau ir po draugiej ejtu prieszajs sawo broli. Isz tos pryczynios nuwaziawo Jagiela i Krewa noredamas su lanku ponajs darit roda kajp tuos wokieczius abgalet, tuo tarpu Lanču ponaj paswajkino Jagiela ne kajpo swiaczia bet kajpo sawo pona. Pasydabojo taj Jagielaj, kurs neužilgo nukielawo i Krokawa su daugumu ponu ir rycieriu tajp lietuwininku kajp ir ruskiu, kurie pasyrodia buwo i gialezis; tianaj dawesy Jagiela apsykryksztit, pryemias warda Wladyslawo. Ne poilgam paskuj suwincziawojo Krokawos Wiskupas Budžeta Jagiela su Jadwiga, Kada Jagiela gawo karuna ir jau wady nosy lanku karalum, nog to czeso wysa

Lietuwa ir Rusija pasyliko pryskirty prie lanku. Hga czesa lietuwej prieszinosy tam, nes nei wiera nei palitikiszka ušwoda ne pasydbojo, o labianse lietuwiszkiem auksztiesniem bajoram kurie dydela waldžia turejo, žmones jau tada buwo nuwarginty, ju balso ponaj ne klause, buwo prieszingi taj brolistej, kury kajp mateme, nauja tikieima ir wargistia su baudziawa atnesze i Lietuwa. Bet per ilgą czesa lietuwininku bajoraj gawia wienokia waldžia ir prowa su lanku ponajs, paswiro i lanku pusia. Zigmantas I ir Zigmantas Augustas lanču karalaj abudu iž gimines Jagielos, suliginia wienus bajorus su kitajs, po walej pasysawino Wolyniu, Podolu ir Ukraina no lietuwininku. Ant galo 1569 m. lankaj prilibe prie sawias lietuwiu ponpalajzius. Nuwarginta priesz taj wajnuoms ir nuspausta zhytkajs sawo bajoru, da dydesnia kientejo nelajmia kuria užkrowe Lanču paselejdimas. I du szimtus miatu paskuj, kada Maskolije, Prusaj ir Austrije susytare pasydatie tarp sawias „Lankije“, [1773] maskolams tiako ne Lanču žiames dalys, bet už Lankus u mokiejo Lietuwej atskeldamy no sawo kraszto dwy gubernijas, Mogilawo ir Polocko. Wel antra kart, „Lankija“ dalinant, Lietuwa patrotijo 1730 milu ketwirtjnuszku ir 850000 giwiantoju, no Lietuwas pagauta tajpgi Miusko gubernija. Tajpgi tiako maskolams tajp wadinama Mažoi Rusija, Ukrainja, Wolynius, ir Podolija, kurias seniau lietuwiams užsnudus, Lančaj buwo prysysawinia. Ant galo paskutyni karta Lankija besydalinant, maskolus užeme (atmiatus ta dali kuria Prusaj prysysawino) gubernijas Stonimo ir Lietuwiszka kuria paskuj piarmajne i gubernijas Wlniaus ir Garteno (Grodno)

Supraskime czionaj ka skajteme ir užsilajkikime walandela ant kožno žodžio o pamatisyme kad tie tris kuriuos ir szendie matome kajpo wanagus laukieneczius su išskiestajs nagajs byle tyktaj sugriebt ir prarit sawo afiera, tie tris pasydalino tarp sawim bet ne tajp kajp sakome lanku žeme, nes toki szneka nebuty tejsinga, tejsibia kalbant pasakikime kad sudraskie žemes Lietuwas ir Lanču. Mias pasyjutome kad asame po maskolu wyldže, klauskimes dabar ka mums per 100 miatu giaro arba pikto padare? Ne siki pasakojeme kad maskolus dowanojo baudziawa, bet klis tame

tajp pasakodamy ir wieridamy ka maskoliszki szpiegaj szniaka mum i ausi, nes taj ne isz jo dekos nej milistos pasylikome luosajs no baudziawos, noris daug ir labaj daug turime tokiu ka nečinodamy ir szendie už tykra tejsibia lajko: bet atminlime kad Europeiszki ats tikimaj per igijima naujos dwasios ir žmoniu nenukantenawoimas, ant galo lanču sumiszimas pryspire wiresnibia sugražiti žmoguj užgrebta walnista. Kada Lietuwij atgawo luosibia ir jau nustajo tyrioniszki dranczizimaj ant kuno, maskolej negaledamy kuo kitu daest uždraude szelptie bundanczia isz mego dwasia tam tykra penu nes užgine spaus tie lietuwiszias kunigas ir gadietas Lotiniszkom literem, noredamy lietuwininkus sumaskolontie, užwede sawo gra dans las literes ir szkalose mokina maskoliszkaj, o nors kajp kada lietuwiszkaj, taj tyktaj del to kad mokitynys isz mažimes paprastu prie maskoliszku literu: ne gana to: eme piarsekio tie giwiantojus už wiera. Prymenu czionaj kaneczes Unitu isz pazinanecziu katalikiszka wiera, ka je nukientejo ir kienze iki sziaj dienaj, ar w enas tian tewas praliejo krauja už sawo tykieima, ar taj wienas 80 miatinis sianis nuejo i Syberiu tyktaj už tykiejima, ar wiena motina iž gajleszczio kad jos kudykis naujej užgimias ne pasyliktu maskolom, pasmaugie!! Rejk žinot kad maskolej uždraude jiem wajkszcziot i bažniczia arba spawiedi, uždraude naujej gimisus wajkus kryksztit pagal imoni katalikiszkos bažniczius, uždraude kunigam atprowinetie mis es, o katrie nenorejo pasydatot maskoliszkam randuj, norejo pildit sawo pawidnastys pagal isakimus Rimo bažniczius, tuos pagrebe apkauste ir nugrudo i Sibiriu, o ant ju wietos pastate maskoliszkus popus; isz bažnicziu padare cerkwes maskoliszkius, altoriuose istate wartus welnej žino kokius, wargonus nugrowe ir tt. szendie tie biedny žmones no kuriu wyskas atimta, sawu wyskas, nes wiera kury kožnam rejkalinga ira, be kurius žmogus i ganitas buti negal, tas skarbas kuri su sawim atsynesze atejamas ant szio swieto. Szendie tie biedny ne mo kur pasydet, ejna i Austrija (nes ir tian dau-

gibe Unitiszku bažnicziu ira) idant atyduot Diewuj garbia; bet ir taj maskolej iszwuostia užstate rubiačiu, noredamy panewaly prywerst juos ant sawo wieras. Dabartes pažiurekime kas do piarkupcziste ir wagiste burlokiskos palicijos Lietuwoje, kas do gobumas ir szuniszkas parsydamas už pinigą maskoliszką uredniku, pradedant no žemuju o bajgient ant auksztuju. Žvilgterekime tyktaj ant neteisingumo sudu kuriuos maskolej užvede. Rodosy kad toks sudže kurs turetū but žmoniu nuskiremas, kur žmogus ir prowa ejdamas turetū pasyuskat ar tejsibia paroditie sawo prygimto kalbo, mias nematome nej mokitū lietuwiu tarpo sudžiū, nes maskolus pryrynkiās kažin kokius atsiunte ir ukrowe ant mus sprando, ne girdejome kad butu galema raszitie apskunda lietuwiszko kalbo, jagu nory koki skunda arba prasziama paduot, tury jeszkot ir samdit guldika (tlumocziau) kurs ir skundus raszitu ir ant sudo sznekietu. Ar taj ne biaurus piarsekiojimas? Ar taj ne najkinmas lietuwiszkos kalbos? Bet nekurie mus brolej nejauce to, jau maskolus per ilgus metus tajp patraukie prie sawias kad (nekurie) piarsygiere tuo kwapu ir gire kad gieraj daro... Tajgi pasyklauškime szendie kur mokslaj? Ar i tuos galime pažwelgtie newerkdamy? Mokslawietes (szkalos) tuszczios. Ar taj delto kad Lietuwininkaj nenori mokintie sawo wajkus? Ar nera gana tokiu kurie galetu neszt apszwietima? Ne, ak ne, jie dejuoje ir dusauje kad negal lajstie i mokslus w aj kielus sawo, delto kad mokitojaj — girtuoklej maskolej, kurie moka wyska pralajstie per sawo giarkla ir prygrust sawo maskoliszka pilwa, bet nemoka lietuwininkams ka giaro padarit. Werksminga toi diena, kada mataj kajp kalmukaj mokina maskoliszkaj Lietuwiu wajkus, Lietuwoje gimisius, krajpo musu kalba ir atminti tewu... Kodei ne dalajdze maskolej, kad Lietuwiaj sawo wajkus lietuwiszkaj mokitū, kodej Lietuwiu kalba ir praejga užmirszta gimnazijose... Ar ilgaj maskolej neduos mum to, kas mum pryguli pagal tejsibia?!

Tolans bus.

Zudijmas Gimines Caru.

Užmuszimas Carajzio Alekso

dienioje 26 Biržialo 1718 m.

Iszklausia pastaj wysko ka jiem caras prysakie, nuejo i forteca, pas carajti kur jisaj gulejo, o prysyartinia prie dydeles priemenios, Uszakowas kajpo dyžiurnas piardetyuns palociszkos sargibos, liepe stowincziam žalnieriuj ant waktos iszejt isz priemenios, newa delto kad ne barszkintu sawo zbrajejs ir nepiarszkaditu sergancziam ciecorajcziuj. Paskuj Tolstojas inejas i pakaju kur gulejo lakojus ir kukorius carajzio, pabu-

dinias juos iszsiunte newa su koku rejkalu i kolegija, o tuotarpu paslapcze dawe tianaj prysakima kad juos užtrukditu patol, pakol negaus naujo prysakimo. Tuotarpu namuose carajzio pasyliko tyktaj kietury raka-rei ir carajtys miegantys; tajp daljej wyska surede Tolstojas su sawo trymys draugajs, kad carajtys wysaj ne girdejo kada jie inejo i jo pakaju. Carajzio pakajuj tamsej žibejo lampa priesz abroza, o jisaj atsyklestias miego i per miegus lik ir ape ka bajsu sapnuodamas stenejo. Užtiesa buwo dydelej susirgias, bet po pryemimuj komuni os kury jam duota buwo idant ne numirtu be dwasiszkos patiekos, pradejo tajsitys, niat daktaraj kurie prie jo buwo, twirtino kad isz tos ligos gal iszsytaisit.

Ineja pasiuntinej ir matidamy mieganti carajti nedriso budit, ir pradejo rodawotys tarp sawias ka tur darit; taresy: ar ne butu gieriau kad dabar miegantū pasmaugt, nes nejaustu pats kajp amžinaj užmigo ir be dydelu kancziū. Bet kajp Rumiancowas raszo: „sumianije nepawiazije mum idant numirtu be maldos“.

Tada pradrisias ir gawias atwogos Tolstojas prysyartino prie lowos ir pabudino carajti isz miegu, tardamas; „Jusu milista s wiesiauses carajty kialkis!“ Prabudias carajtys paszoko, atsyesdo lowoje ir dajresy i wysas szalys, pats nežinodamas kas darosy, pamatias sawo pakajuj tajp netykietus swezczius piarsygando. Prysyartinias Tolstojas prieg jo tare: „Pone ir carajty! Pagal wyraka izduota per tejsingiausius ir wiriausius ponus musu žiames, esy apsuditas ant smerties, nes pasykielej priesajs sawo tewa ir tewiszkia. Atejome pas tawe kajpo pasiuntynej caro idant ta wyraka iszpilditume, deltogi aszaromys ir malda prysygatawok ant smerties, nes prysyartino paskutyne walanda giwianimo tawo ant žiames“.

Ižgirdias carajtis tokia naujena, pradejo rekt ir szaukt pagialbos, bet matidamas kad jokios dasyszaukt negal, pradejo werkt ir ragot, tardamas: beda ma, beda ma nelajmingam, beda gimus iz gimines caru; ar ne gieriau butu buwia kad isz praszciausio stono buczia gimias.

Tolstojas girdedamas toki gajlesti ir rugoima carajzio tare: „Caras kajpo giaras ir milaszirdingas tewas dowanojo tawo prasykaltima ir pryžadejo melstys už tawo duszia. bet kajpo walditojas tajp dydeles žiames negalejo dowanot to kas butu krywyda wysaj maskoliszkaj giminej; deltogi newerk ir nerugok tajp kajp daro moters, bet prysygatawok ant smerties kajpo wiras, nes aszaros nepamaczis tau nieko. Melskis ir praszik praboczijmo prasykaltimu tawo priesz tewa, melskis ir praszik atlajdimo grieku, nes jau atejo walanda. Bet carajtis neklause rodos Tolstojas, werkie rugodamas ant sawo tawo ir wadindamas ii žuditoju sawo wajku.

Kada tie žmogūdžej pamate jogiej carajtis melstis nenor, paemia než ranku isz

žiele isz lowos, o pastatia ant žemes prynewalijo atsyklaupt. Paskuj wienas isz tu žieturiu (katras nežine, nes kajp Rumiancowas raszo kad iz bajmes pats nežinojo) iszetare už carajti tuos žodžius: „Pone rankas Tawo atyduodu duszia mano“. Carajtis norejo isztrukt, waržesy ir žginesy rankom ir kojom, tuo tarpu Buturlinas isztare tuos žodžius: „Diewe pryimk duszia tarno tawo Aleksiejo ir patalpij ja tarp szwentuju, užmyrsk jo nusydeimus kajpo milaszirdingas tewas“.

Kalbant tuos žodžius parwerte carajti ant lowos, paemia dwy poduszkas užmete jam ant galwos ir pryslegia lajkie tajp ilgaj pakol nustojo kruitet rankos ir kojus, kada pamate kad jau paskutyuns kwapas iszejo, tada stsytraukie nog jo.

Užtrozkinia paguldejoj kuna lowoje tajp gražej, kad rodesy jogiej miega, pasy-meldia pasakuj už jo duszia iszejo. Uszako was ir Rumiancowas pasyliko fortecoje (gintuweje), nedalajdziant kad kas swiatmas inejtu, Buturlinas ir Tolstojas nuwa žiawo pas cara, daneszti ape smerti carajzio. Nepoilgam nuwaziawo grafiene Kramer draugie su Rumiancowu, numazgoj kuna negiwo carajzio ir paredia i pujkiausubus, prytajse wyska ant szermenū.

Ape smerti carajzio dasyžinojo ta paczia diena, 26 Birželo 1718 m. po pietu bet kokie smerdze numire nieks nežinojo pasakita buwo wisiem kad kraujes uumu-sze.

Triaczia diena po smert nunesze kuni caru cerkwia o 30 diena to paties menesio pastate Petropawlowskam sobore szaljo paczios.

Piarneszimas kuno ir szermenis atsi-prowijjo su dydele paroda, pagal ceremonijes užstanawitas per cara pati. Ant tu szermenū buwo caras ir cariene, abudu gajlewerkie, bet nežine ar tykraj ar nuduodamy taj dare.

Miajle.

Ilgą czesa wajkszcziojo Jonas užsydumoje ne norejo sawo tewu užpikdit ale ir Mare siki duota žodi ne atmajnit. Kas tada dar esyjo szirdi sunku kitam atmint. Milej už tiesa sawo tewus, bet Maria del kurio ir sawo giwasti butu atidawias, imilejo d daugiau.

Ka tada galejo pradet žinodamas giera, kad apsyžianijas ne gales pasyrodi namuose sawo tewu! o czionaj ilgiau lank ne galejo, nes žadeta diena wesialijos artinosy. Surinko sawo ka tyktaj turejo ir paslaptā iszejo isz namu, bet Marej nieko ap-taj ne sake.

Kada prysyartino diena wesialijos nuejo i bažniczia ir paeme szluba, Jona tada piarsykrauste pas sawo paczia ir giwiano su ja spakajnej ir gražej, milej wienas kita ir wysame rodawojosy, wiene be kito bewiajk žingsnio ne padare bet pagiwiania daugiau kajp pusia miatu wienam mieste pasynorejo iszwažiut tolat wiena del szwiežio ir swejko oro, ant

del pažinimo swieto ir moniu, ir tajp pralinko pora miatu be wazinejenti. Kada sugrižo i sawo miesta, Jonas tankiej iszejda wo ir kajp kada ilgaj nesugrižo. Mare noredama žinot kur isaj tajp ilgaj užtrunka pradejo tirinet; ant galo dawesy jaj užzwelgt kad Jonas wajkszečioje pamare su jauna merga, wienu, antra ir triacia diena matidama, kad regularnaj 2 adina po pietu iszejna isz namu, o sugriszta welaj, kad ir Mare klause jo kur buwo ir ka tajp ilgaj wejkie? Jonas nrenados jaj tejsibes nepasakie. Mare nereikalawo klaustys, nes paty suzwelgie kur wajkszečioje; bet tieziomys taj dare noredama patirt kajp jisaj ira jaj wiernas. Ne klause daugiau idant tuomy neužpikiti, bet sawo mislije turejo taj, kad Jonas nemily jos; už tajgi iszejna i pamaria susytykt su ta merga kury jaunesne ir grażesne už ja. Isz gajleszczio ir pawidumo pradejo rupintys ir myslit kajp gal jam piarszkadit susytykt su ta merga, tajp besyrupinant, parejo jaj kad rito pasteluos pietus byski welaj, o wel kad Jonas kożna diena po pietu mego pramygt, tuo tarpu kajp myslijo tajp ir padare. Ritojans diena pastelawa pietus byski welaj, ir iszwyre arbatos i kuria ipile Laudanium, budama pewna kad Jonas pawalgias pietu ir užgerias arbatos atsyguls ir pramiegos czeša kuriame turejo susytykt su merga, kajp myslijo tajp ir stojosy. Jonas pawalgias pietu ir užgerias arbatos atsugule ir drucej u migo. Mare džiaugiesy isz to, kad jaj pasysekie pagal jos misli, ne budino Jono per kieles admas, o kada jau pamate kad czešas jo iszejimo praejo, pryswartinio prie to wos noredama pabudit; bet kas dabar pasyqare jos szirdije kada negaledama i budit dasylytejo jo kūno, o kunas jau gulejo atszalias, butu mažu sawo kwapa ikwepus byle tyktaj ats, kiaktu „bet kas siki numire jaj neatsykiats“. Tada ale rupeszej ir gajlestys apeme jos szirdi: werkie raudojo, plaukus saw no galwos piasze, bet downaj. Kas dabar iszpuole jaj darit?! Nej užtilet ne pakialt ryksma kad sawe i beda neinwest, praejo wienu ir kita diena Mare nusyminus sedy sawo pakajuj, niekur neiszejna, niawet walgit liepe kad jaj i jos pakaju atnesztu, ne gana to, kad ir nieks tajp grajtaj nedasyprotetr ir nesyktaustu kur Jonas kodelgi nematit jo iszejnant, Wienok rupejo ka su nabaszniko kunu padarit. Žinojo kad jos milemiauses Jonas nebepokalbes i ja ir trumpaj mažu ipora adinu po jo smerceje dasygirdo kad Jonas ne su swiatima merga bet su sawo siasere susytykdawo ir wajkszečiodawo pamare, Mare nepažino Jono sesers, o isaj wel nepasakie sawo paozej kad tury siaseri, kury daro stononia pas tewus kad Jonas su sawo pacze galetu sugriszt ir giwiant podraugiej. Dasyžinojus wyska da dydesnys gajlestys apeme jos szirdi, paskanawijo tada nors su negiwu Jono kunu niekados ne piarsyskirt. Nuejus i miesta nupirko dydelia skrinia o pargabenus namo indejo nabaszniko kuna ir ne ilgaj trukus iszwaziawo i kita tolima miesta kur jos niekas nepažino. Nuwaziawus su

to, jo wienam hoteli (sweczteje) ir nusysamde sau pakaju. Gaspadorius hotelo parode jaj kuriame giwens ir gales sawo dajgtus sudet. Biedna Mare parsybajgus rupeszeje ir nuwargus kielone kajp inejo i piarznocizta jaj pakaju, jau isz jo neiszejo, liepe tyktaj sawo dajgtus spneszt, bet pakol tarnej inesze skrinia Mare nenulejdo akies no jos. Wysy myslijo kad tianaj koks dydelys skarbas arba koki dokumentaj sudety, o da daugiau nusydiwijo tuomy ka Mare, wo iniaszus, tuo jau atsyesdo ant jos, ir pakol tianaj giwiano su nieku bewiadjk nepasyžino tyktaj su sena gaspadyne to hotelo kury kożna diena po kielys kartus atfankidawo ja. Giwiano Mare tam hoteli (sweczte) ilgā czeša ir nieks negalejo dasyžinot ka ji tur to skrinio, ba nieks nemate kad kada atydaritu, jos wysa patieka buwo sedet ant jos ir kajp kada pasysznekiet su sawo gaspadyne, bet ir taj neperilgaj.

Niekados ne nulipdawo žemip, niawet walgit turedawo jaj nuweszt in jos pakaju tajp besededama pradejo džiut, ant galo apsirgo, Wienok guledama lowoje wysados turedawo akis ismejgtas i sawo skrinia. Kada jau pasymate kad smertelnaj susirgo, paszaukie sawo gaspadiņa pas sawe ir padawe jaj pundiali užpezetitu popiern, kas tose popierose suraszita buwo nieks nežinojo, nes prasze sawo gaspadyne kad ne paty ne adaritu nej kam kitam duotu pakoji giwa, bet po smert tegul piarskajto. Po kiek dienu užbajgie sawo giwianima. Gaspadorej hotelo palajdojo jos kuni kajp pryguly, budamy pewnajs kad Mare dawe jem kokius użraszus, bet po palajdžojimuj atplesze užpezetitis popieras ir ka randa? Isztaj Mare suraszius turejo wyska ka padare su sawo patim, ir kodel jo tewaj buwo priesziigi Jono zenibaj su ja, kajp pasyrode isz to wysko kad Mares wysa gimine turejo pamiszima kurs kajp kada uzejdawo ir tala padare ka nors toki, ko razumnas žmogus niekados dasylyst negaletu,

Pu-damas priesz veja ar atpusi?

Vienas žmonis turejo labai dang visztu: jo visztos buvo parveztos isz visokiu žemiu; taigi ir veisles ju buvo nevienokios. Vienos wadinosi turkiszkomis, kitos — kuoduotemis, trecios paputzandes, o vel kito plikakojos, ir dar kita veislu ten buvo visztos.

Kad taip daug veislu visztos kasinejo gaszlavinus jeszkdamos maisto, jos nevisumet savitarpe galedawo susiszneketi, o nesant susisznekejimo kaip reikint nebwo neigeros vienibes. Už tai atsiedawo kad toki padejima nesiki pasinaudodawo viszcziu, ar vanagas kurs atlekis isz nejuoczium upudawo ant visztos, ileisdawo smailus sawo nagus i jos mesa, o pasineszes tolaus visztu ir sulesdawo, paliždamas tik tai jos plunksnas ir kanelus. Kad wienu visztu veisle, pamaczziusi vanaga ukiurkdawo, praneszdama paojuma sawo draugems, tai tos, kurios ta sukiurkima permanidawo, pasislepdawo, o kitos, jo nesuprasdamos, rausinejo žemes

neko neatbodamos, dulkinosi iszkastose duobese, warte saszlawa, iki neprietelus užguls nenusuko sprando.

Vienas gaidis matidamas toki negeru ma prasimaje visztas suszaukti i kruwa ir czia nutarti, kad visos, kiek ju ira, turetų tiktai wienokia znektą wiatiniuose reikatuose. Visztos tekinos bego i susirinkima, kada gaidis akis užmerkęs ir sparnais suplasnojes kelussik sukakarikawo. Susiejusios i susirinkima visztos pasizmonejo ir iszklause gaidžio balsą; bet ant galo szit kas atsijiko. Turkiszkos visztos reikalawo, kad ju kriksztayima visos kitos visztos pasisawintu, kuoduotes gi kele augsztin sawo karksejima, o paputzandes norejo, kad visos visztos taip kutnotu kaip jos kutnoja. Gaidis matidamas toki nesutarima, pasake, kad visos, jeigu noretu, galetu wienokiai karkinti, kutnoti, kwagzdeti, katteti, kiurkseti ir klugzdeti; reiketu tiktai trumpa czeša pasimokinti wienai nuo kitos, nemokancziiai nuo mokancziosios. Tada paputzandes visztos — o czia ju buta daugiausiai — tai gir dedamos, kaip eme kudakseti ant gaidžio už reikalinguma nekitis sawo kalbos, tai gaidis, ilgai prieszais pasistengęs, džiaugesi sawo plunksnas sveikas iszneszes isz susirinkimo.

Ar gi nera sunku pusti priesz veja? J. Szl.

Apsargiej su muži ietom.

Praejusi utarnika, 2. diena sito menesio, wienas wajkinas wardu John Griffilth turintis 17 miatu amžiaus, parejas no darbo namo pasyeme muszkieta ir nuejo i giria medžiot, girioje susytiko su daugumu sawo draugu, tada paeja byski tolau i tankumina iszsiskyrste wienas no kito, bewiadjk 20 mastu tykiedamies kad usztyks koki zujki, kada paejo da gilin i tankumina. John Griffilth nepazwelgias usystojo ant runaino pagalo ir parwiro, tuo tarpu užklude užszakos gajdi iszszowe, bet iszszowus ne tropijo zujki bet wysas szuwis sulindo Griffilthuj i kakta ir i wienu minuta užbajgie sawo giwianima....

Lietuwiniņkaj giwiananty Mahanoy City, iszstowawojo no Arcywis. kupo Philadelphijos kad jien pawialijo pastatit Bazniczia ir przyadejo atsiust lietuwiniņka kuniga. Praejusia nedela lajkie miszes kunigas isz Shendandoah. Dabar pa ot pastatis bazniczia, tuo arpu pasamde sala, iszrede grazej ja ir nobazenstwa atsyprowines kożna nedela. Mus Shendandoric kunigas giresy tuomy kad taj isaj iszstowawojo ir isz sawo a watos wazineja tenaj lajkit miszes, bet mias myslis-

jem kad taj netejsiba, nes esaj nelabaj ak-
watnas ant tokio daliko.

Lietuviniukas isz Shenandoah.
Pittsburg Pa Eapkr. 29. Tryjuose gie-
le iniuose fabrykuose (roll mills) prygul-
ozinose prie Oliver brothers & Philips uz-
sakita buvo wysiem darbininkam kad no
1 Gruodzio mokiestu nutrenka po 10 pro-
centu no dolerio. Tiem tyktaj kurie ira su-
dereti ant wysu miatu ir pryguly i Amal-
gamated Draugistia, nebus nieka nutrenka-
ta. Tuose fabrykuos dirbo 1000 zmoniu.

Reading Pa. Fabrykuose rudyniuose
(furnace) ir wysuose gieleziniuose prygu-
liucziuose prie Pensylwania & Reading
Co. pryplide gromatas drukuotas kad no 1
Gruodziaus bus nutrenka po 10 centu no
dolerio wysiem darbininkam.
Pittsburgie styklini fabryka Adams & Co.
uzdare kur 300 zmoniu dirbo.

Danville Pa Eapkr. 30. Du darbin-
kaj George Stout ir Henry Alder kurie per
ilgus metus dirbo gieleziniam fabrykie,
priesz kielys menesius atstata juos piarde-
tinis no darbo, biedny zmones turedamy
dydela szejmina o neturedamy kuomy
ismajtit, susytare kasynet paupi wysokies
szakneles tinkamas aptiekoriam, kures par-
dawinejo ir tajp majtinasy. Tajp bek salamy
usztko gielezinia skrinia, atkasia ja ir
atydaria kajp nusydwiwo pamatia joje auk-
so pinigis dydeles wertes, nes isz wyso
buwo 47 tukstanczej doleriu. Seniausy py-
nigaj no 1832 m. o nauiausy no 1850, 1865
ir 1868 miatu. No tos dienos jau jem kast
szakneles nerejkiejo nes gana bagoty pasy-
liko. Dasygirdia nekurie giwianantiejej
Danvilli pradejo izbeginet ir kasynet zia-
mia kad ir ras auksa, bet sukasia wysa
Susquehanos paupi neradia nieko sugrizo
namo.

Auropa.

Parizius, Eapkr. 28. Gazieta Le Natio-
nal raszo kad Prancuzija 6000 zalnieriu
iszsiunte ir 3 gielezinius akrotus i Tonqui-
na Chinuose.

Rimas 28 Eapkr, Atejo zine i gazieta ame-
rikiszka Herald kad tarpo Popieziaus ir
Maskolije newa prystoje ant to kad katali-
kams nieko prieszingo ne daris.

Parizius Eapkr. 30 Gazieta Gaulois raszo
kad du prusiszki akrotaj sustoje mariu
alkuneje wadinamoj Lucie (i pietus no Mo-
zambiko Aprikoje) kud prusiszkas kamiso-
rius paliepe Boeram kad iszwestu giele in-
kiala no St. Lucijos iki Pretowuj del ko-
munikacijos.

Iz Berlino pranesza kad wienas isz
partijos soocialistu Bebelis wardu praejusia
petniczia piarstata rejkala sumažimo
wajsko nes kajp isaj twirtina kad daugiau
sluzije wajsokie ne kajp ira dirbsncziu zmo-
niu; kad randas sumažintu wajska nesusy-
mažintu wokieczej ir darbyniku but dau-
giau o per taj pasytajaitu buwimas Prusu.

Iz Berlino atejna zine kad Mahdi ne
tikras pranaszas pryspirtas ira per Jenero-
la Gordona prie Nilaus, ir byle diena
pasyduos; zmones abaze Mahdes kienze
bada ir daugumas isz tos priezasties serga,

o daugumas pamatia ji prysyduoda prie
Gordono. Jenerolas Wolseley duoda 100
swaru (500 doleriu amerikiszku) kad Gor-
donas grejoziau iszwaritu Mahdi i anapus
Nilaus.

Isz Madrito raszo kad 30 Eapkrizio
i dwy dienas apsirgo 8 mones cholera ir
Toledo numire 5. Benofijo tris apsirgo, isz
tu wienas numire. Francuzaj zada uwest
quarantana arba sargibia ant rubeziaus ant
kokio czeso ir nieko ne pralajst tajp isz
sawo ziames, kajp sawo i swiatima.

Caras pawialijo ministruj wydaus
wejkalu, udraust giwiantie Lankuo
se nekuriums zmonems, pagal sawo
nora ir matima.

Isz Moskvos mums raszo nuo 16 d. spal-
u menesio:

Musu miestas jau nuo dwieju dienu ira
didelame sudjume. Ant ulicziu ir rinku
kribda daugibes zandarų, kazoku ir pali-
cenu. Palicijos butas, kalejimai ir giweni-
mas jenerolo gubernatoriaus Dolgorukovo,
perdetinio miesto Kozlovo ir Katkovo, re-
ditojo gazetos „Moskowskaja Wiedomosti“
ira apstatiti kazokais ir palceni ir saugo-
jami. Prie kožnu mažne namu ira primusz-
tos popieros su apgarsinimu nuo Kozlovo,
kad giwiantojai miesto butu tikus ir pagel-
betu viresnibej pargaleti maisztininkus.

Kazarmose vaiskas stovi gatavas ko-
zną valanda stoti i muszi. O musis gali ir
isztkiti, nes dwieju dienu buvije buvo 5
padezimiai namu ir daugibe visur izmeti-
ta revolucijiszku atsiszaukimu taip guviai,
kad palicija negalejo sngauti nei vieno
iszmetitojo. Prieg tam mes tas dvi dienas
turejome 7 susibegimus zmoniu ulicziuose,
kuriuos padare studentai, ir tie susibegimai
visados kole dideli trenksma. Vienam to-
kiam susibegime revolucijoneriai szaude i
palicija isz revolveriu, po ko kazokai atleke
ir eme szoblemis kapoti maisztininkus.

Pirmieji susibegimai ant ulicziuos
atsitiko dabar, kada antroje adinoje
po pietu i ulicia Dolgorukovskij Pe-
relok susirinko i 300 studentu ir
studentku, o isz tejo visi dainuoda-
mi revolucijiszkas dainas ing univer-
sitetą ir czia revolucijiszkas laike
sznektas. Viena studentka buvo pa-
kelta ant stalo ir sznekejo i 600 sube-
gusiu studentu labai asztriai nekin-
dama cara ir valdzia. Ji baige savo
sznektą zodziais: Tegul givuoja valna
republikiszka Maskolija. Visas susi-
rinkimas isz viso balso suszuko „Ura“
Isz czia visas susirinkimas ejo dai-
nuodamas revolucijiszkas dainas i
mesta. Ant rinkos Strastnojo Bulva-
ro juos visus pasivijo palicija ir ka-
zokai ir prispire iszsiskirstiti. Visi
iszwaikszciojo kožnas katras sau, bet
tiktai del to kad vel tuojau susirinkti

Tolau bus

APGARSINIMAI.

Virai ir moters klausikite! Asz parda-

vineju pigiausiai visokius vitnonius, ge-
lumbes kaszmiravas, juodas, raudonas; zi-
las; melinas, mastą nuo 35 iki 115 ct. Bet
jus lietuviniukai nenorite neko pirkti nuo
lietuvininko. Asz jums tiktai tada geras-
kada jus ipuolate i kokią beda: ar apsirge-
ar susipesze ir iszpravardzioje vienas kiti-
puolate prie manes ir sakote: Babineli nuei-
zi i apteka arba pas skvaira, o nuo manes
tavorus pirkti nenorite. Asz parduodu ir
valgomus daigtus: uz 100 swaru geriausiu
miltu kvietiniu 190 ct., ruginiu plonu 240
ct., ruginiu storu 220; 1 svaras szlaunies
rukios 10 ct., szlaunies neruoitos 9 ct.;
1 svaras kumpio pirmgalo 16 ct.; 1 svaras
cukro geriausio 8 ct., o kapoto i keturkam-
pius szmotukus 9 ct; uz bauskute Prusiszka-
ku silkiu 1 dol.

Tajpogi majnau pinigus tajp prusiszkus
kajpo maskoliziskus ir austrijokiziskus
Rublu maskolizska parduodu po 52 centus;
arba 100 rublu uz \$51,75c.

Prusiszka marka po 25c. uz kožna
Austrijokizska guldena, uz 100 \$41,75c.

Szifkortes parduodu ant geriausiu ir dru-
cziausiaj subudawotu parawu akrotu Ham-
burgo kompanijos, isz Hamburgo i Shenan-
doah no \$20 iki \$21,60c. Iz Brema i She-
nandoah no \$20 iki \$120. Isz Antwerp'o i
Shenandoah no \$20 iki 21, 25c. Iz Berlino
i Shenandoah \$20,50c. iki 22,00.

Ant Angielcku akrotu, isz Liverpolo i She-
nandoah \$14,50 iki 62,00. Ant Amerikan-
sku parawu akrotu no \$13 iki 70,00., o ad-
gal waziuojent kasztuoje 2 dol. brangiau.

Wienok prusiszkos kompanijos kures jum
galu piarstati, ira geriausias.

Nesytrukdikite ilgaj katrie norite pirkt
szifkortes, nes trumpam czese pabrangs i
5 o mažu 10 dol. Atejkit pas mane pirkt
szifkoreziu ir majnit pinigus, galite pasy-
tykiet ant manias jogiej jus neprygausu.

Jusu prietelus John J. Bobbina.

Maine st. N 132 Shenandoah Pa.

PIRMA DASIKLAUSKIT o pa-
suczij pirkit, jagu norite czistos ariekkos,
wino, arako, Prusiszko spirito, Havanos ci-
garu ir wysočiu gierimu pas **W. Czyżau-
cka** Centre Street, Shenandoah ant Kale-
du; kur dydziause Lietuwininku suejga, ro-
dos ir zobqwas ant **Pool tebelo** delto kad
ner niekur szwiezesnio alaus, porterio, ir
spakajnesnes wietos wysam Shenandoah
kajp pas W. Czyżaucka.

Redisteje UNJOS galema gauti knigas
Izdawmo M. Tworauzsko

Praractvos Michaldos 25 c.
Morfeuszcas izgulditojas sapnu..... 30 c.
Istorija Ali-Babos..... 30 c.

DR. M. J. B. MESSEMER,
150 SECOND AVE., bet. 9th and 10th St.

Office Hours:

8-9 A. M.

12-1 1/2

7-8 P. M.

Neu
Neu
clre
ta
R
Or
At
ad
25
N
jau
po
nat
nel
nik
r
tra
ti
pia
gia
kaj
buv
jos
ir
t. k
ja
tas
uo:
F
rejo
car
użw
wal
dar
nor
nier
jo.
waj
pry
tos
dar
pat
lab
ska
do
mir
mat
my
prie
wo
spa
syd
No
se,
atsi
wis
ne